

Sygn. akt II Ca 287/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 maja 2016 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSA w SO Arkadiusz Lisiecki (spr.)
Sędziowie	SSO Paweł Hochman SSO Alina Gąsior
Protokolant	Paulina Neyman

po rozpoznaniu w dniu 19 maja 2016 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa A. S.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb.

z dnia 11 lutego 2016 roku, sygn. akt I C 1758/15

oddala apelację i zasądza od powódki A. S. na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 2.400 (dwa tysiące czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

SSA w SO Arkadiusz Lisiecki

SSO Paweł Hochman SSO Alina Gąsior

Sygn. akt II Ca 287/16

UZASADNIENIE

Pełnomocnik powódki A. S. wnosił o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w W. kwoty 50000,00 zł tytułem zadośćuczynienia oraz odsetki ustawowe od dnia 16.01.2015 r. do dnia zapłaty.

Pełnomocnik pozwanego wnosił o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu na jego rzecz od powódki.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 25.000,00 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 16.01.2015r. do dnia zapłaty; oddalił powództwo w pozostałej części oraz zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.250,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły przytoczone poniżej ustalenia i zarazem rozważania Sądu Rejonowego:

W dniu (...) r. w S. K. M. nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że kierując samochodem marki (...) o numerze rejestracyjnym (...) jadąc z nadmierną prędkością, zbliżając się do przejścia dla pieszych oznaczonego znakiem D6, nie zmniejszył szybkości jazdy, w sytuacji bezpośredniego zagrożenia nie wykonał żadnych manewrów obronnych i potrącił na przejściu dla pieszych B. G., która w następstwie doznanych obrażeń ciała zmarła na miejscu zdarzenia.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2002 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim VII Wydział Karny uznał K. M. za winnego popełnienia czynu z art. 177 § 2 k.k. i wymierzył mu karę dwóch lat pozbawienia wolności, warunkowo zawieszając wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres próby czterech lat.

Piesza B. G. przyczyniła się do wypadku, ponieważ gdyby właściwie rozeznała sytuację, to mogła zauważyć samochód zbliżający się do przejścia, którego ruch wskazywał, że nie zamierza się zatrzymać.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim I Wydział Cywilny w sprawie I C 1192/14 ustalił, że B. G. przyczyniła się w 10 % do powstania szkody.

B. G. była siostrą powódki A. S..

W dacie zdarzenia z dnia (...) r., posiadacz pojazdu miał zawartą umowę odpowiedzialności cywilnej z pozwanym (...) S.A." z siedzibą w W..

W dniu swojej śmierci B. G. miała 47 lat, zaś powódka miała 54 lata.

Powódka całe życie mieszkała i pracowała w S. - 150 metrów od domu rodzinnego, w którym B. G. prowadziła działalność gospodarczą. Powódka dwa - trzy razy w tygodniu widywała się z B. G.. One spotykały się również w urodziny, imieniny, święta. Siostry dzwoniły do siebie codziennie. Powódka jest matką chrzestną córki B. G..

Powódka spędzała wraz z B. G. wakacje. Siostry wspierały się wzajemnie, również finansowo. Powódka mogła zawsze polegać na swojej siostrze. Powódka wraz z B. G. miały wspólne zainteresowania: zakupy, gotowanie. Powódka pomagała pielęgnować córkę i syna B. G.. Powódka jako pierwsza pojawiła się na miejscu wypadku z dnia (...) r. Powódka nie ma swoich dzieci. Powódka od 1996 r. była wdową, zaś w 2004r. wstąpiła ponownie w związek małżeński. Powódka bardzo często odwiedza grób siostry na cmentarzu. Powódka po śmierci siostry nie korzystała z pomocy psychologa. W dacie zgonu B. G. żyła jeszcze matka i brat powódki J. W., który zmarł tydzień po tym zdarzeniu. Powódka ma jeszcze jedną starszą siostrę, która mieszka w Ł.. Powódka nie miała z nią żadnego kontaktu.

Decyzją z dnia 15 stycznia 2015 r. pozwany odmówił powódce wypłaty zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Mając tak poczynione ustalenia faktyczne Sąd Rejonowy uznał, iż powództwo co do zasady zasługiwało na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie bezsporne było, że w dacie zdarzenia z dnia (...) r. pojazd sprawcy wypadku miał ubezpieczenie OC wykupione u pozwanego - (...) S.A." z siedzibą w W.. Na skutek obrażeń ciała odniesionych w powyższym wypadku komunikacyjnym zmarła B. G. - siostra powódki.

Sąd Rejonowy podzielił ugruntowane w tej materii stanowisko Sądu Najwyższego, zgodnie z którym w sytuacji naruszenia dobra osobistego w wyniku spowodowania śmierci osoby bliskiej przed dniem 03 sierpnia 2008 r., możliwe jest oparcie swojego roszczenia o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 k.c.

Zgodnie z treścią art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Przepis ten jest wyrazem teorii zwanej w nauce prawa adekwatnym związkiem przyczynowym.

Analiza zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego w postaci zeznań świadków: A. G., S. G. oraz powódki przesłuchanej w charakterze strony jednoznacznie wykazała, że A. S. miała z B. G. bliskie relacje. Powódka widywała się z siostrą regularnie 2-3 razy w tygodniu, utrzymywała z nią również codzienny kontakt telefoniczny. Powódka spędzała z siostrą święta i inne uroczystości rodzinne. Siostry wspierały się wzajemnie. Powódka pomagała pielęgnować dzieci B. G.. Należy podkreślić, że powódka jest matką chrzestną córki B. G.. Powódka miała wraz z siostrą wspólne zainteresowania. Do dnia dzisiejszego A. S. często odwiedza grób siostry na cmentarzu. Powódka zawsze bardzo dobrze wspomina tragicznie zmarłą siostrę.

Sąd Rejonowy uznał powyższe zeznania świadków i powódki za wiarygodne, bowiem były one ze sobą spójne, logiczne i pozostawały w zgodzie z doświadczeniem życiowym.

W ocenie Sądu I instancji odpowiednim zadośćuczynieniem pieniężnym byłaby kwota 27.500,00 zł. Roszczenie powódki w wysokości 50.000,00 zł jest nadmiernie wygórowane. Należy bowiem podkreślić, że zmarła B. G. była siostrą powódki, a więc ich relacje nie były tak bliskie jakie łączą w typowej sytuacji małżonków czy rodziców z dziećmi. Powódka nie mieszkała razem z siostrą. Mimo regularnego kontaktu nie widywały się codziennie. Należy również mieć na uwadze czasookres, który upłynął od dnia wypadku. W dacie zgonu B. G. żyła jeszcze matka i brat powódki J. W., który zmarł tydzień po tym zdarzeniu. Powódka ma jeszcze jedną starszą siostrę, z którą nie utrzymywała kontaktu. Powódka nie stała się osobą samotną, gdyż w tych trudnych dla siebie chwilach mogła zwrócić się do swojej matki. W dacie śmierci B. G. powódka miała 54 lata, a więc była osobą dojrzałą, dorosłą.

Jednocześnie Sąd Rejonowy uznał, że tak ustalone zadośćuczynienie pieniężne winno zostać zmniejszone z uwagi na przyczynienie się zmarłej do powstania szkody.

Piesza B. G. przyczyniła się do wypadku, ponieważ gdyby właściwie rozeznała sytuację, to mogła zauważyć samochód zbliżający się do przejścia, którego ruch wskazywał, że nie zamierza się zatrzymać.

W związku z powyższym, Sąd Rejonowy uznał, że stopień przyczynienia się B. G. kształtuje się na poziomie 10 %.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Rejonowy na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 25.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Kwota ta jest adekwatna do stopnia cierpienia i krzywdy doznanej przez A. S.. W pozostałej części powództwo zostało oddalone jako nadmiernie wygórowane.

Odsetki ustawowe od kwoty zasądzonej tytułem zadośćuczynienia pieniężnego Sąd zasądził na podstawie art. 481 § 1 k.c. od momentu kiedy pozwany zaczął być w zwłoce z zapłatą świadczenia, tj. od następnego dnia od daty wydania przez niego decyzji z dnia 15 stycznia 2015 r., odmawiającej przyznania zadośćuczynienia.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., zgodnie z zasadą ich stosunkowego rozdzielenia.

Powództwo zostało uwzględnione w 50 procentach i w takim zakresie pozwany winien ponieść koszty procesu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pełnomocnik powódki zaskarżając go w części tj. w zakresie oddalenia powództwa powódki ponad kwotę 25 000 zł tj. (pkt 2) oraz rozstrzygnięcia o kosztach procesu w zakresie jej dotyczącym (pkt 3). Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

I. naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 448 k.c. w zw. z art. 23 k.c. i 24 k.c. poprzez błędną jego wykładnię i przyjęcie przez Sąd Rejonowy, że kwota 25 000 zł tytułem zadośćuczynienia na rzecz powódki jest kwotą odpowiednią, co w odniesieniu do całokształtu materiału dowodowego jest w ocenie skarżącego nieuzasadnione i spowodowało,

że zasądzone zadośćuczynienie jest za niskie i jedynie w części rekompensuje krzywdę psychiczną, której doznała powódka,

II. naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w sposób niewszechstronny i niezgodny z zasadami logicznego rozumowania oraz doświadczenia życiowego i uznanie, że kwota 25 000 zł tytułem zadośćuczynienia pieniężnego na rzecz powódki za doznaną krzywdę, jest adekwatna do zakresu cierpień psychicznych doznanych przez nią na skutek nagłej i tragicznej śmierci siostry w zdarzeniu komunikacyjnym, podczas gdy należyta jego ocena winna prowadzić Sąd Rejonowy do wniosku, że przyznanie w całości żądanego zadośćuczynienia zrekompensuje jej krzywdę w kontekście przeżyć psychicznych.

Mając na uwadze powyższe apelujący wnosili o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości i zasądzenie na rzecz powódki dalszej kwoty 25 000 zł z odsetkami ustawowymi oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania wg norm przypisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

Pełnomocnik pozwanego w odpowiedzi na apelację wnosił o jej oddalenie i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje: apelacja nie jest uzasadniona.

Zarzut naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. nie jest zasadny albowiem ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy są prawidłowe gdyż znajdują potwierdzenie w przeprowadzonych w sprawie dowodach. W tym miejscu podnieść należy, że strona, która chce podważyć ocenę dowodów, nie może ograniczyć się do przedstawienia własnej oceny, nawet jeśli jej ocena jest przekonywająca. Konieczne jest bowiem wskazanie istotnych błędów logicznego rozumowania, sprzeczności oceny z doświadczeniem życiowym, braku wszechstronności, czy też pominięcia dowodów prowadzących do odmiennych wniosków.

Tymczasem w apelacji przedstawia się własną ocenę dowodów, która jest odmienna od oceny Sądu I instancji. Ta ocena przeprowadzona przez pełnomocnika powódki jest odzwierciedleniem zaprezentowanego stanowiska w sprawie, które zmierzało do uwzględnienia powództwa w całości. Taki sposób podważania sędziowskiej oceny jest zwykłą polemiką i nie może zdaniem Sądu II instancji odnieść skutku. Sędziowskiej ocenie dowodów nie można bowiem przeciwstawić własnej oceny, konieczne jest co podniesiono wyżej, wskazanie w realiach sprawy przyczyn, dla których ocena dowodów nie spełnia reguł wskazanych w art. 233 § 1 k.p.c. - por. wyrok SN z dnia 27.09.2002 r., II CKN 817/00, Lex nr 56906; postanowienie SN z dnia 23.01.2001 r., IV CKN 970/00, Lex nr 52753.

Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie ustalił w sposób prawidłowy charakter więzi rodzinnych łączących powódkę oraz losy powódki jakie ukształtowały się po zerwaniu więzi ze zmarłą, a także wszelkich okoliczności, które wpływają na wysokość należnego zadośćuczynienia.

Przy określeniu wysokości szkody niemajątkowej zdaniem Sądu Okręgowego należy brać pod uwagę przede wszystkim: dramatyzm doznań w związku ze śmiercią osoby bliskiej; poczucie osamotnienia i odczuwania pustki, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny oraz rolę jaką pełnił zmarły w rodzinie (por. Odpowiedzialność cywilna z tytułu śmierci osoby bliskiej – E. R.; M. (...)/24).

W sprawie niniejszej zostało ustalone w sposób niesporny, że powódka pozostawała z siostrą do jej śmierci w dobrych relacjach. Siostry spotykały się 2-3 razy w tygodniu, rozmawiały często telefonicznie ze sobą, spędzały razem święta i inne uroczystości rodzinne. W tym miejscu podkreślić także należy, że powódka w dacie śmierci siostry miała ukończony 54 rok życia, była osobą dojrzałą, legitymującą się bogatym doświadczeniem życiowym. Po śmierci siostry powódka w roku 2004 zawarła związek małżeński, założyła nową rodzinę, w której w sposób prawidłowy funkcjonuje zarówno w życiu społecznym i zawodowym. W związku z tragiczną śmiercią siostry nie była objęta opieką medyczną

ze strony lekarza psychiatry, ani też nie korzystała z pomocy psychologicznej. Z powyższego wynika, że powódka w sposób prawidłowy dostosowała się do nowej nieoczekiwanej rzeczywistości wywołanej przez nagłą śmierć siostry.

Trafnie zaś w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd I instancji podniósł, że relacje powódki ze zmarłą siostrą nie były jednak tak bliskie, jak zazwyczaj występują pomiędzy małżonkami, czy też pomiędzy rodzicami a dziećmi.

W tym stanie rzeczy prawidłowo zdaniem Sądu Okręgowego zostało ustalone zadośćuczynienie należne powódce na poziomie 25000,00 zł. Tak określone zadośćuczynienia powinno zrekompensować i złagodzić powódce skutki doznanej krzywdy moralnej. Na marginesie tylko zaznaczyć należy, że korekta zasądzonego przez Sąd I instancji zadośćuczynienia może mieć miejsce tylko wtedy, gdy jest ono rażąco wygórowane albo rażąco niskie (por. wyrok Sąd Najwyższego z dnia 29.10.1999 ., w sprawie I CKN 173/98). Taka sytuacja w sprawie niniejszej nie ma miejsca.

Wobec powyższego także zarzut naruszenia przepisów prawa materialnego nie jest uzasadniony.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację. Z uwagi na wynik sprawy na podstawie art. 98 k.p.c. zasądzono od powoda na rzecz pozwanego zwrot kosztów procesu w kwocie 2400,00 zł. Na zasądzoną kwotę składa się wysokość wynagrodzenia należnego pełnomocnikowi pozwanego ustalona na podstawie § 10 ust.1 pkt 1 w związku z § 2 pkt 5 i § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804).

SSA w SO Arkadiusz Lisiecki

SSO Paweł Hochman SSO Alina Gąsior